

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА ПО ЕВРОПЕИСТИКА КЪМ БЪЛГАРО-РУМЪНСКИ ИНТЕРУНИВЕРСИТЕТСКИ ЕВРОПА ЦЕНТЪР

Мими Корнажева

Цел на магистърската програма по Европеистика е изграждане на образователно-квалификационен профил на професионалисти по европейски въпроси на ръководно ниво (**European Affairs Professionals**). Този профил обхваща специфични и общи компетенции за принос към вземане на решения по европейски въпроси, съотносими с потребностите на европейски и други международни институции, национални и субнационални структури на публичната администрация, мултинационални компании, неправителствени организации, научно-изследователски и информационни центрове. Профилът на магистъра по Европеистика е комплекс от компетенции (знания, умения и ценности), съотносими с четирите аспекта на европейската интеграция: политика, икономика, право/администрация и култура. Знанията и уменията се базират на мултидисциплинарен понятиен апарат и осигуряват интердисциплинарен инструментариум от подходи за решаване на професионални задачи, а ценности като отстояване на мира, свободата, солидарност, равнопоставеност и уважение към културната другост, сигурност, политическа стабилност, заетост и икономически растеж и др. определят избора на поведение в професионална среда и мотивират вземането на решения. Формулирането на тази образователна цел е изключително релевантно на потребностите на обществата в Югоизточна Европа – това са новоприсъединили се към Европейския съюз страни (с изключение на Гърция) или страни-кандидатки за членство, които имат да решават важни въпроси на супранационално, национално и субнационално равнище, свързани с гарантиране на политическа стабилност и реформиране на политики, хармонизация на националните законодателства с Общностното право, реструктуриране на икономиката и модернизация в частния сектор с оглед на европейски стандарти за качество, опазване на културното многообразие, управление на проекти по европейски програми и т.н. Тази образователна цел е принос към развитие на човешки капитал за един проблемен регион, в който след разпада на бивша Югославия и кръвопролитията от 90-те години на миналия век продължават да се чертаят нови разделителни линии. Именно чрез специалност Европеистика и чрез БРИЕ студентите от Югоизточна Европа получават достъп до среда, която сама по себе си е продукт на култура за сътрудничество. На практика студентите не само се обучават, но и пряко наблюдават и участват в процеси на взаимодействия по българо-румънската граница, а през третия семестър придобиват допълнителни знания и опит, свързан с теорията и практиката на европейската интеграция, в германски университети, разположени съответно на германо-полската и германо-чешката граница.

За постигането на образователната цел са търсени адекватни управленски и образователни инструменти.

За управлението на учебния процес по специалността са създадени три академични комисии с участие на представители от университетите-партньори: учебно-методична (за развитие на учебния план), селекционна (за класиране на кандидат-студентите) и изпитна (за провеждане на защити на дипломни работи), за чиито периодични заседания се издава заповед на Ректора на Русенски университет. Документацията по специалността се създава в рамките на международния консорциум, но се утвърждава от колективните органи за вземане на решения на Русенски университет: Факултетен съвет на ФБМ и Академичен съвет.

Основните документи на програмата са квалификационна характеристика, учебен план и учебни програми.

Учебният процес по специалност «Европеистика», ОКС «магистър» е организиран в 4 семестъра, от които I, II и IV се провеждат в България, а III-ият – в партниращите университети в Германия. Общият брой на дисциплините по учебен план е 25. Съотношението задължителни: избираеми дисциплини по учебен план е 17 към 8, но в действителност избираемостта е много по-голяма, тъй като през третия семестър в съответния германски университет студентите правят избор практически по всички дисциплини от фиксираните в учебния план модули. За този избор студентите се подпомагат от тютори от партниращите университети, които са участвали в разработването и развитието на учебния план и са поели ангажимент за постоянно сътрудничество със студентите. Общият аудиторен хорариум по учебен план възлиза на 1210 часа, а средната седмичната заетост на студентите - на 24 аудиторни часа. Окончателният контрол се ограничава до максимум 6 процедури за семестър: четири изпита и две текущи оценки. По всички дисциплини от учебния план, с изключение на тези от IV-я семестър (когато студентите разработват магистърската си теза), е предвидена работа по индивидуално задание – реферати, курсови задачи, курсови работи, курсови проекти, което развива компетенции за анализ и синтез и умения за изследователска работа. Общият брой на работите по индивидуално задание в учебния план е 14, от които 1 реферат, 6 курсови задачи, 6 курсови работи, 1 курсов проект и магистърска теза.

Учебният план е подчинен на изискванията за прилагане на европейската кредитна трансферна система ECTS. Общият брой на кредитите за четирите семестъра на обучение е 120. След приключване на третия семестър в германски университет студентите удостоверяват с документ, че са изучавали и положили изпит по съответни дисциплини, които им се признават според тяхното съдържателно и кредитно съответствие. Оценка се приравняват според действащия механизъм на ECTS.

Магистърската програма по Европеистика е акредитирана в Германия и България.

Образователното съдържание на специалност «Европеистика», ОКС «магистър» е структурирано в 4 основни модула и два допълнителни.

Модулът **Европейска култура** обхваща дисциплините *Европейска история*, *Европейска цивилизация* и *Сравнително културознание*. Негова основна цел е да предложи и проблематизира гледни точки за Европа от историческа перспектива, да анализира европейската цивилизация като общото между културите, да акцентира върху множествените идентичности на съвременния човек в мултикултурното общество, да приведе доказателства за културното многообразие в Европа, да убеди студентите за необходимостта от диалога между културите като катализатор на синергичен ефект. Общият аудиторен хорариум на дисциплините от този модул е 165 часа.

Модулът **Европейска политика** включва дисциплините *Европейска интеграция*, *Общи политики в ЕС* и *Политически проблеми на Югоизточна Европа*. Този модул осигурява възможност за осмисляне на сложността на интеграционния процес като теоретични интерпретации и като практически резултати, за запознаване с етапите в осъществяването на европейската идея за обединение и процесите по изграждане на доверие и неговото институционализиране; за анализиране на политически решения, свързани със сътрудничеството в рамките на трите стълба на Европейския съюз, както и на политически проблеми в Югоизточна Европа, чието решаване предстои в контекста

на разширяването на Европейския съюз. Общият аудиторен хорариум на дисциплините от този модул е 150 часа.

Модулът **Европейска икономика и мениджмънт** е изграден от дисциплините *Международна икономика, Икономически и валутен съюз, Европейско икономическо и социално развитие и Мениджмънт на регионални и трансгранични проекти*. В рамките на този модул се анализира еволюцията на европейската икономическа интеграция, спецификите на единния вътрешен пазар и проблемите, които се решават във връзка с неговото изграждане, критериите за членство в икономическия и валутен съюз и предизвикателствата пред националните икономики, ефектите от въвеждането на обща валута. Представят се фазите при работа по проекти на базата на европейски програми, като знанията се прилагат на практика чрез екипно разработване и защита на европейски проект. Общият аудиторен хорариум на дисциплините от този модул е 265 часа.

Модулът **Европейска администрация и право** обхваща дисциплините *Сравнителна администрация, Институции и вземане на решения в Европейския съюз и Европейско право*. В рамките на този модул се формират знания за административните системи в Европа и за съвременния инструментариум на публичния мениджмънт; за европейските институции, които са предмет на анализ с оглед на пълномощията им за вземане на решения в ЕС. Въвежда се и се изяснява системата от договори, както и общият правен ред, взаимодействието между общностното право и националното право. Общият аудиторен хорариум на дисциплините от този модул е 180 часа.

Модулът **Езици и комуникация** е представен от избираемите дисциплини *Английски/Немски език, Български/Румънски език, Професионална комуникация и задължителната дисциплина Интеркултурна комуникация*. Този модул подготвя студентите да използват три чужди езика, да прилагат съвременни комуникационни стратегии, да опознават културната другост и да работят в международни екипи. Общият аудиторен хорариум на дисциплините от този модул е 300 часа.

Модулът **Методи и техники** включва задължителните дисциплини *Методи за регионален анализ, Работа в екип и лидерство* и избираемата дисциплина *Изследователски методи през трети семестър*. Чрез този модул студентите се запознават със съществуващи бази данни и с принципите за създаването им, формират умения, необходими за отделните етапи на изследователската дейност и познания за използване на релевантен софтуер. Осмислят чрез теория и практическа казуси понятия като екип и лидер и осъзнават важността на сътрудничеството за постигане на успешни резултати. Опознават и развиват капацитета си за изпълнение на различни роли в екипа. Общият аудиторен хорариум на дисциплините от този модул е 165 часа.

Неразделна част от образователното съдържание по специалността е **Лятното училище по европейска интеграция (хорариум 45 часа)**, което се провежда преди началото на третия семестър в Германия. То се организира в Брюксел, където студентите посещават европейските институции. Те наблюдават пряката работа напр. на Европейския парламент или на Съвета на Европейския съюз. Провеждат дискусии със служители на тези институции и придобиват ориентирани към практиката знания. Тематиката, по която представители на институциите изнасят беседи, е свързана както с актуалния дебат относно вътрешноевропейските политики, напр. енергетика, опазване на околната среда така и с ролята на Европа в света и сътрудничеството със съседни страни и региони. В учебния план е включена и **преддипломна практика**. Студентите провеждат стажове както в институции от публичния сектор, пряко занимаващи се с интеграционни въпроси, така и в организации от частния и третия сектор.

Обучението на студентите по специалност „Европеистика“, ОКС „магистър“ завършва със **защита на магистърска теза**, разработена на английски или немски език. Научното ръководство и рецензирането се поема от български, румънски или германски преподаватели, а защитата се осъществява пред изпитна комисия с международен състав. Тематиката на магистърските тези най-често е свързана с региона на Югоизточна Европа, но се разработват и теми, посветени на интеграционния процес, на отделни политики, на културните различия, на въздействието на общоевропейския процес върху националното и местно управленски равнища и т.н.

На успешно завършилите студенти се връчват:

- **диплома от Русенски университет „Ангел Кънчев“ /на български език/,**
- **сертификат за признаване на тази диплома от страна на Академия по икономически науки – Букурещ /на румънски език/,**
- **сертификат за постиженията на студента/ката през третия семестър в Германия от приемащия университет /на немски език/,**
- **дипломно приложение на английски език.**

В момента в БРИЕ-Русе и в БРИЕ-Гюргево се обучават 40 студенти от 7 държави - Албания, България, Грузия, Косово, Молдова, Румъния, Монголия. Дипломирани са 134 граждани на 9 страни – Албания, Босна и Херцеговина, България, Косово, Македония, Молдова, Румъния, Русия и Сърбия.

Седалище на БРИЕ	Брой дипломирани студенти	Брой настоящи студенти	Общ брой
БРИЕ-Русе	68	24	92
БРИЕ - Гюргево	66	16	82
БРИЕ	134	40	174

В заключение смятаме, че ако в най-концентрирания си смисъл компетенциите, придобивани по специалност Европеистика, могат да се представят като знания и умения за преодоляване на граници и разделителни линии, то тази програма е изключително релевантна не само за студенти от региона на Югоизточна Европа, но и от други региони като Кавказкия например, които силно страдат от два основни дефицита – на култура на сътрудничество и на инфраструктура за това сътрудничество. От друга страна, а именно - в по-глобален план, европейските и международни интеграционни и дезинтеграционни процеси ще продължават да бъдат една от най-трайните характеристики на съвременния свят. В този смисъл знанието, умението и може би изкуството да умееш да сближаваш различия не само ще запазва, но и ще увеличава конкурентния си потенциал както на пазара на труда, така и на пазара на професионалните ценности.

За контакти:

Гл.ас. Мими Корнажева, Русенски университет „А.Кънчев“

За магистърската програма по Европеистика или за опита в преодоляването на граници

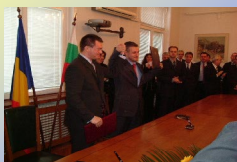
Мими Корнажева, директор на BRIE - Русе

БРИЕ – транснационална мрежа

- Инициатива по Пакта за стабилност в ЮИЕ
- Партньори от България, Румъния, Германия
- Транснационална управленска структура

Правна рамка на транснационалната мрежа:

Българо-румънска спогодба за BRIE
в сила от 2006 г.

За целите или за идентичността на BRIE

Трите (П) или трите стълба от логото на BRIE

- Част от Болонския процес (междуниверситетско партньорство)
- Магистърски програми, които съответстват на актуални потребности от компетенции
- Социалноотговорна мрежа (партньорство със социалната среда)

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- Европеистика – в BRIE-Русе
- Европейска публична администрация – в BRIE-Гюргево
- Характеристики – съвместно разработени планове и програми, общи курсове, акредитация, 4 семестъра, англ./немски, мобилност, кредитна система, дипломи и сертификати

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТИ

- Трансграничният регион при Дунав мост- (HRK) - 2001
- Потенциал за трансгранично сътрудничество в селския туризъм (PHARE-CBC) - 2003-2004
- Създаване на международен културен и конферентен център Е.Канети (HRK) - 2002-2004
- Създаване на бизнес инкубатор в Гюргево- (HRK) 2002-2004
- BRIDGE – (PHARE-CBC) – 2007-2008- изследване на потребностите и обучение на гранични служители

LLL - КРАТКИ КУРСОВЕ

В рамките на проект BRIDGE се организират първите кратки курсове

Те са предназначени за гранични служители от България и Румъния

ПРИНОС КЪМ ТГС В ЕС

- Принос към създаване на нова идентичност в региона по българо-румънската граница
- Принос към негативната интеграция - преодоляване на бариери за сътрудничество

Работа с абсолвенти

- Създаден е клуб на абсолвентите на БРИЕ
- Форум на сайта на БРИЕ
- Среци на абсолвентите

Връзки с обществеността

- Информационен източник за български, румънски и други медии
- Връзки с бизнеса и други организации, подпомагащи БРИЕ
- Връзки с политици
- Връзки с НПО

Границата като привлекателен академичен топос

- Привлекателна образователна среда
- Привлекателна изследователска среда
- Привлекателна жизнена среда
- Европейската интеграция е видима като икономическо, политическо, правно и културно взаимопроникване